

Krabbekonferanse 6. januar 2011 i Trondheim

Krav og oppfølging

Betraktninger omkring miljøgifter

i

Krabbe

UTGANGSPUNKT- Forutsetninger:

- Norsk fisk og fiskeprodukter er rene og trygge
- Det som sendes ut på markedet er godkjent(attestert) av norske myndigheter(Mattilsynet)
- Kontrollen og analysene er basert på et internasjonalt regelverk

Media og fagfolk

Oppslag i media:

- *Grunn til bekymring for medisinbruken (Avisa Firda)*
- *For mye kadmiium i krabbe fra Salten (Fish.no)*
- *Høye verdier av dioksin/PCB i blåkveita*
- *Kvikksølvalarm i Hardanger (Bergens Tidende)*
- *Anmeldes for giftdumping- Sør-Varanger Gruve (Fiskeribladet-Fiskaren)*
- *Kvikksølvalarm i hele Sør-Norge (Fiskeribladet-Fiskaren)*
- *Dumper giftstoff i vernet laksefjord (Fiskeribladet)*

Hva tenker forbrukerne og markedet?

- Ikke forbauset om noen blir skeptisk
- Hittil har disse oppsalgene ikke fått negative konsekvenser, men

Dette kan bli endret hvis:

- Man overskrider grenseverdiene ved kontroll i markedet
- Fastsetter kostholdsråd
- NB! Hvis kostholdsråd settes må dette være basert på et reelt grunnlag.

Konkrete saker

- Kadmium i krabbe
- Dioksin/PCB i blåkveite
- Kvikksølv i brosme
- Gruvedrift- deponering
- Flubenzuroner – lusbekjempelser
- NB! Det vil aldri bli 0-verdier så lenge vi driver med industriproduksjon!
- I tillegg finnes noen av stoffene naturlig i miljøet

Kadmium i krabbe!

Ansvar og ansvarsfordeling

- Fiskerne forutsetter at fangsområdene er ”rene” og fisken fri for fremmedstoffer
- Fiskerne må få oppgjør for det som leveres - kan ikke vente på analyseresultatene.
- Ansvaret for analysene må tillegges mottaket
- Har selvsagt forståelse for at mottak ikke ønsker å kjøpe fra et forurenset område!

Rollefordeling

Hva med Mattilsynet?

- Fiskerne fisker så lenge ikke området er stengt- slik må det være!!
- Stenging av felt har fiskerne gode erfaringer med- jf. Reguleringer- små fisk
- Matloven: Informasjonsplikt til allmennheten ved mistanke om fare for menneskers eller dyrs helse knyttet til inntak av næringsmidler eller fôr.
- Det er nå satt ned ei arbeidsgruppe mellom Fiskeridirektoratet og Mattilsynet.

Mattilsynets hjemmeside – Anbefalinger- Krabbe

- Hva sier Matportalen:
- Forurenset område – rene områder?
- I områder med mye forurensninger: 1 krabbe i året
- Hvis man ikke spiser brunmat: Mange flere
- I lite forurensete områder: Ubegrenset

NB! Dette er vel beregnet på forbrukerne og ikke på næringsutøverne!

Hva bør gjøres?

Fiskarlagets syn:

- Myndighetene (Mattilsynet, Klif, NIFES) og bedriften må ha ansvaret for prøvetaking og analyser!
- Dersom et område overskrider grenseverdiene: "Steng området" med nøyaktige koordinater.
- Ta nye prøver før fisket eventuelt åpnes – Årstidsvariasjoner?
- Alle andre områder er da "friskemeldt"
- Da har fiskerne noe å forholde seg til!

Bruk av kjemiske avlusningsmidler

- Flubenzuroner: Dette hindrer kitin-syntesen-hindrer skifte av skall
- Fiskarlaget har bedt om at disse stoffene stoppes eller reduseres til et minimum.
- Klif satte i gang et prøve og analyseprosjekt høsten 2010.
- Imidlertid: Statens Legemiddelverk har godkjent å bruke dette midlet.

Oppsummering

- Forutsetter at myndigheter/Mattilsynet /bedriften kontrollerer produktene som tilbys forbrukerne(stikkprøve)
- I utgangspunktet er alle fangsfelt "rene"
- Avdekkes høye verdier i produktene: Nye prøver tas av sedimenter og produkt!
- Fortsatt høye verdier: Stenging av felt!
- Før fisket starter en sesong- må det tas prøver og analyser! Dette gjelder "stasjonære" arter
- "Sedimentprøver" er et offentlig ansvar.

Takk for oppmerksomheten!

